Уманський національний університет садівництва
факультет менеджменту
кафедра соціально-гуманітарних і правових дисциплін

Назва курсу	Філософія науки
Викладачі	Ямчук Павло Миколайович
Профайл викладачів	https://ket.udau.edu.ua/ua/pro-kafedru/vikladachi-ta-spivrobitniki/yamchukpavlomykolayovych.html
Контактний тел.	(04744) 3-22-26
E-mail:	jamchuk1972@gmail.com
Сторінка курсу в MOODLE	
Консультації	Щопонеділка з 13.00. до 16.00 в кабінеті № 213 навчального корпусу № 4

1. Анотація до курсу

«Філософія науки» є обов'язковою дисципліною, спрямованою на підготовку докторів філософії, які повинні отримати глибокі знання з теорії і методології наукового пізнання об’єктів та явищ дійсності,сформувати власне бачення й розуміння специфіки глобалізаційних процесів, аналізу їх ключових проблем та суперечностей. Питомим осердям викладання філософії науки в процесі підготовки докторів філософії – фахівців агрономічних спеціальностей є духовно-інтелектуальний аспект формування масштабного світогляду майбутнього науковця, педагога та керівника в усіх царинах аграрно-промислового сектору. Так само, вагомим чинником та завданням курсу «Філософії науки» слід вважати всебічне формування світоглядно-глобального розуміння сутності буття людини в світі і світу в трансцендентальному дискурсі особистості. Фахівець-аграрій, не лише за статусом випускника єдиного в Україні національного університету садівництва, а й за сформованими в процесі навчання повноосяжними компетентностями, повинен отримати й актуалізувати в своїй свідомості під час навчання та на перспективу подальшого світоглядного становлення й розвитку в різних сферах соціальної й соціально-економічної діяльності спрямований, потужний понятійно-категоріальний апарат. Базисом такого формування є всебічне осягнення логіко-гносеологічної методології пізнання буття індивідуальності як суб’єкта. І – водночас – як масштабного об’єкта пізнавальної діяльності людини. Репрезентований курс «Філософія науки» для майбутніх докторів філософії агрономічних спеціальностей має на меті найясніше висвітлити цю

аксіологічну дихотомію. В зв’язку з вище висловленим, набуває принципово-важливого характеру вивчення в указаному курсі історії, теорії та методологічних засад цивілізаційних уявлень про науку як феномен, починаючи від доби античності і до новітнього часу. Так само уважно розглядаються позитивістська і постпозитивістська ціннісно-смислові парадигми. Також вивчаються герменевтика, феноменологія й екзистенціальна філософія, структуралізм, постструктуралізм, деконструктивізм як фундаментальні засади філософії наукового пізнання ХХ-ХХІ ст.. Концептуальні теорії й методологічні практики фундаторів та послідовників ідей інформаційного суспільства, впливові наукові школи пізнавальної діяльності ХХ- початку ХХІ віку, що мають продовження в новітніх наукових шуканнях теж є об’єктом всебічного вивчення в даному курсі. Теорії Д.Белла, М.Маклюєна, Ф.Фукуями, концепції постіндустріального стану цивілізації, меритократії також знайшли своє висвітлення в межах викладання даної науково-навчальної дисципліни. Окрему увагу приділено провідним персоналіям вітчизняної наукової семіосфери, доробок яких має світове значення. Феномени першого Президента Української Академії Наук – геохіміка та творця філософії ноосфери В.І. Вернадського, першого віце-президента ВУАН акад.. С.О.Єфремова, великого сходознавця акад. А.Ю.Кримського, визначного мислителя ХХ віку В.К.Липинського – автора класичної праці «Листи до братів-хліборобів», в якій обґрунтовується сутність українського національного світобачення як питомо хліборобського за іманентним ціннісно-смисловим й буттєвим наповненням окремо вивчаються в масштабі дискусійного обговорення запропонованих майбутніми докторами філософії авторських рефератів з цієї проблематики. Феноменальний доробок президентів ВУАН – ботаніка В.І.Липського (1923-1928) та мікробіолога Д.К.Заболотного (1928-1929) та зв'язок їхньої діяльності та спадщини з аграрною наукою в Уманському НУС також становлять об’єкти досліджень в указаному аксіологічному дискурсі.

2. Мета та цілі курсу

Мета курсу – сформувати у аспірантів знання про феномен філософсько-наукового пізнання дійсності.

Програмні компетентності (цілі курсу):

- здатність формувати системно-творчий світогляд дослідника на основі розуміння філософських засад, сучасних тенденцій, напрямів і закономірностей розвитку науки в умовах глобалізації;
- здатність аналізувати, оцінювати та порівнювати різноманітні теорії, концепції та підходи з предметної сфери наукового дослідження;
- здатність на основі структурно-цілісного усвідомлення та творчо-критичного осмислення основних наукових напрямів світових теорій пізнання дійсності застосовувати їх фундаментальні методологічні засади, теоретично-концептуальні основи, науково-дослідний апарат для формування концепцій розвитку сучасних агроекологічних систем.

Вивчення дисципліни «Філософія науки» майбутніми докторами філософії агрономічних спеціальностей видається неможливим без масштабного осмислення засад та ґенези ідейного світу вчених, що мали в колі власних наукових зацікавлень світоглядно-методологічний базис філософського розуміння буття. Серед них Геракліт з Ефесу, Протагор, Анаксагор, Фалес Мілетський, Анаксімен, Анаксімандр, Сократ, Платон, Аристотель, Левкіп, Демокріт, Епікур. .

Сформульовані вище програмні компетентності, зосібна, передбачають аналітичне осмислення вказаних далі концептів:

- усвідомлення сутності науки як цивілізаційного феномену;
- розуміння альтернативних теорій формування та розвитку феномену людини, суспільства;
- усвідомлення іманентної сутності провідних етапів світового наукового пошуку;
- вибудова концепції взаємозв'язку філософії науки й філософії техніки як провідних рушійних сил аграрно-промислового й зосібна - науково-технічного прогресу в умовах глобалізації та інформаційного суспільства;
- структурування аксіологічних зв'язків між світоглядними універсумами філософії науки й техніки та філософією агрономії як окремої науково-дослідницької царини буття;
- здатність, виходячи із ціннісно-смислового погляду філософії науки як цілісної науково-гносеологічної системи розрізняти класифікаційні ознаки суспільства, світу і Всесвіту;
- спроможність індивідуально обґрунтовувати власні ціннісно-смислові пріоритети в науковому та буттєвому плані;
- можливість логічно, а тому й аргументовано доводити науковій громадськості власні аксіологічні пріоритети в гносеологічно-науковому дискурсі;
- свободу у індивідуальному формулюванні сутності, поясненні причин та прогнозуванні ймовірних наслідків розвитку провідних чинників сучасного цивілізаційного поступу;
- здатність пояснити причини виникнення масштабних тенденцій розвитку світорозуміння;
- спроможність усвідомлення особливостей, законів та закономірностей світопорядку;
- вміння аргументовано обґрунтувати стратегію системного Опору масофікації й денаціоналізації суспільства;
- здатність глибоко розуміти основні риси й характеристики української науки – невід'ємної частини світового наукового прогресу;

3. Формат курсу.

В межах вивчення дисципліни «Філософія науки» майбутніми докторами філософії агрономічних спеціальностей передбачено проведення:

– лекцій. За структурою заплановані лекції можна поділити на вступні та тематичні. Для проведення лекцій є можливим використання мультимедійного комплексу для наочного відображення представленого матеріалу;

– семінарських занять.

– На заняттях, зосібна, передбачено розгляд наступних концептів: філософії науки як загального проблемно-тематичного кола питань. Крім того, передбачається всебічне вивчення джерел філософсько-наукового пізнання дійсності, повноосяжного осмислення дискурсу тематики й проблематики старогрецького й староримського філософсько-наукового пізнання, ціннісно-смислових парадигм гносеології, онтології, філософської антропології аксіології та епістемології, ідейного світу Ренесансу та вітчизняного Бароко, німецької класичної філософсько-пізнавальної думки (І.Кант, Г.-В.-Ф.Гегель, Л.Фейєрбах) й некласичної школи (принципи А.Шопенгауера), вітчизняних шкіл філософського й загальнонаукового пізнання, світоглядних феноменів позитивізму, постпозитивізму, філософсько-наукового осмислення постіндустріального інформаційного

суспільства;самостійної роботи майбутніх докторів філософії. Така праця проводитиметься із неодмінним використанням різноманітних дидактичних методів навчання.

4. Результати навчання

Програмні результати навчання:

- повсякчас виявляти комплексно-науковий та системно-творчий світогляд дослідника,
- оприявнювати авторське креативне розуміння філософських засад,
- доводити в наукових дискусіях та на «відкритих панелях» власне бачення сучасних тенденцій, напрямів і закономірностей розвитку науки в умовах глобалізації;
- здійснювати аналіз, формувати оцінку та порівнювати різноманітні теорії, концепції та підходи з предметної сфери наукового дослідження;
- застосовувати теоретично-концептуальні основи, фундаментальні методологічні засади, науково-дослідний апарат основних наукових напрямів світової аграрної теорії для самостійного формування майбутніми докторами філософії концепцій сучасних агроекологічних систем.

З указаних вище наріжних цілей випливають наступні результати навчального процесу:

- оволодіти масштабно-комплексним розумінням філософії науки як цілісної концептуальної системи;
- виявити здатність та перспективні вміння розрізняти класифікаційні ознаки базисних понять у процесі філософсько-наукового пізнання з огляду на концептуально-методологічний інструментарій майбутнього доктора філософії – фахівця з аграрних спеціальностей та з огляду на його загальну ерудицію як основу побудови власного понятійно-категоріального апарату;
- вивчити провідні етапи еволюції науково-дослідницької діяльності до появи самостійної дисципліни «Філософія науки»;
- дослідити концептуальну тріаду взаємозв’язків між дисциплінами й вченнями «Філософія науки» - «Філософія техніки» - «Філософія розвитку аграрного сектору економіки» як базису науково-технічного, а отже – соціального поступу. В цьому контексті особливу увагу слід приділити ідеям вітчизняного мислителя В.Липинського, висловлених у його концептуальній праці «Листи до братів-хліборобів»;
- осмислити та, як наслідок – логічно й аргументовано виявити власне ставлення до концептуальних візій О.Конта, емпіріокритицизму Р.Авенаріуса, Е.Маха, вчень Х. Ортеги-і-Гасета, неопозитивістів Львівсько-Варшавської школи, К.Поппера як джерельної основи сучасної філософії науки;
- осмислити ідейний світ та методологію науково-пізнавальної діяльності таких вчень як герменевтика, феноменологія, екзистенціалізм, структуралізм, пост структуралізм, інформаційне суспільство, глобалізм, постглобалізм;
- актуалізувати ідеї мислителів – зосібна – філософів новітнього постіндустріального суспільства;
- вивчити аксіологічні й буттєві домінанти семіотичних сфер меритократії в сучасному світі й світогляді;

- згідно із однією із функцій філософської науки – а саме із прогностичною її функцією – вміти формулювати суть, пояснювати причини та прогнозувати наслідки ключових глобальних, в тому числі – соціально-гуманітарних проблем та адекватні шляхи їх розв'язання;

- всебічно проаналізувати аксіологічні пріоритети та перспективи духовно-інтелектуального індивідуального розвитку фахівця аграрних спеціальностей як всебічно ерудованої, естетично зацікавленої й глибоко моральної особистості;

5. Обсяг курсу

Вид заняття	лекції	практичні заняття	самостійна робота
Кількість годин	20	20	80

6. Ознаки курсу

Рік викладання	семестр	спеціальність	Курс, (рік навчання)	Нормативний\вибірковий
2019	1	201 «Агрономія»	1	н

7. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

Специфічні вимоги, які спірант повинен врахувати відсутні

8. Політики курсу

Під час підготовки рефератів або есе до семінарських занять, проведення контрольних заходів аспіранти повинні дотримуватися правил академічної доброчесності, які визначено Кодексом доброчесності Уманського НУС. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Кодексу доброчесності Уманського НУС.

9. Схема курсу

Тиж. / дата / год.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття) / Формат	Матеріали	Література/ ресурси в інтернеті	Завдання, год	Вага оцінки	
Тиж. 1. 2 вересня 2 акад. год.	З.М 1Філософія науки, її роль, іманентна сутність та значення в системі наукового пізнання дійсності. Передумови виникнення теоретико-методологічного базису філософії науки	Лекція F2F	електронний опорний конспект лекцій	1, 6, 7, 18, 21, 23, 28, 32	Ознайомитись з планом лекції та її основними визначеннями, 2 год.		
Тиж. 2. 12 вересня 2 акад. год.	Філософія науки, її роль, іманентна сутність та значення в системі наукового пізнання дійсності. Передумови виникнення теоретико-методологічного базису філософії науки	Семінарське заняття (індивідуальна та групова робота) F2F	електронний опорний конспект лекцій	1, 5-7, 18, 25	Ознайомитись з планом лекції та її основними визначеннями, 2 год.	опитування – 5 балів	

Тиж. 3. 16 вересня 2 акад. год.	З.М.2Трактати «Органон» та «Логіка» Аристотеля. Левкіп, Демокріт, Епікур – старогрецькі філософи-природознавці. Натурфілософія як антична основа пізнання в природознавчих дисциплінах. Трактат «Про природу речей» Тіта Лукреція Кара. Ідейний світ римського філософа-природознавця Секста Емпірика. Філософсько-пізнавальні погляди Луція Аннея Сенеки у «Листах до Луцилія» та імператора-філософа Марка Аврелія в трактаті «На самоті з собою». Дихотомія ідей: старогрецький філософ Платон і римський філософ Плотін та їхня альтеративна матеріалізмові філософія пізнання об’єктів дійсності	Лекція F2F	електронний опорний конспект лекцій	1, 3, 6-8, 11, 15, 20, 27, 33-35, 39, 43	Ознайомитись з планом лекції та її основними визначеннями, 2 год.		

Тиж. 4. 26 вересня 2 акад. год.	Трактати «Органон» та «Логіка» Аристотеля. Левкіп, Демокріт, Епікур – старогрецькі філософи-природознавці. Натурфілософія як антична основа пізнанняв природознавчих дисциплінах. Трактат «Про природу речей» Тіта Лукреція Кара. Ідейний світ римського філософа-природознавця Секста Емпірика. Філософсько-пізнавальні погляди Луція Аннея Сенеки у «Листах до Луцилія» та імператора-філософа Марка Аврелія в трактаті «На самоті з собою». Дихотомія ідей: старогрецький філософ Платон і римський філософ Плотін та їхня альтеративна матеріалізмові філософія пізнання об'єктів дійсності	Семінарське заняття (індивідуальна та групова робота) F2F	електронний опорний конспект лекцій	1, 3, 6-8, 11, 15, 20, 27, 33-35, 39, 43	Розкриття змісту пунктів плану семінарського заняття. Відповіді на тематичні запитання та завдання. Виконання тестових завдань. Презентація реферату.	опитування – 5 балів Оцінка за реферат 15 балів	
Тиж. 5. 30 вересня 2 акад. год.	Середньовічні патристи і схоласти та їхні стратегії наукового пізнання дійсності. Аврелій Августин. Тома Аквінський. Проблемно-тематичне поле філософсько-пізнавальної діяльності в епоху Відродження. Ідеї Леонардо да Вінчі та Юрія Дрогобича.«Новий Органон» Френсіса Бекона й універсум природознавчої філософії британських мислителів Нового часу. «Філософські розмисли» Рене Декарта.	Лекція F2F	електронний опорний конспект лекцій	1, 2, 6, 7, 9, 15, 20, 28, 30, 31, 35, 39, 42, 44	Ознайомитись з планом лекції та її основними визначеннями, 2 год.		

Тиж. 6. 10 жовтня 2 акад. год.	Середньовічні патристиісхоласти та їхні стратегії наукового пізнання дійсності. Аврелій Августин. Тома Аквінський. Проблемно-тематичне поле філософсько-пізнавальної діяльності в епоху Відродження. Ідеї Леонардо да Вінчі та Юрія Дрогобича.«Новий Органон» Френсіса Бекона й універсум природознавчої філософії британських мислителів Нового часу. «Філософські розмисли» Рене Декарта.	Семінарське заняття (індивідуальна та групова робота) F2F	електронний опорний конспект лекцій	1, 2, 6, 7, 9, 15, 20, 28, 30, 31, 35, 39, 42, 44	Розкриття змісту пунктів плану семінарського заняття. Відповіді на тематичні запитання та завдання. Виконання тестових завдань. Розв'язання логічних задач. Презентація реферату.	опитування – 5 балів Оцінка за реферат 15 балів	
Тиж. 7. 16 жовтня 2 акад. год.	Феномен пошуку істини вітчизняними мислителями Острозького кола. Філософсько-природознавчі студії українських вчених Словяно-Греко-Латинського Колегіуму. Святий Димитрій Туптало, Іван Мазепа та «Чернігівські Афіни». Геній «українського Сократа» - Григорія Сковороди – ірраціонально-раціонального філософа доби Бароко, що прагнув пізнати природу світу, суспільства й Всесвіту й себе в дійсності і дійсність у собі. Ідеї Тараса Шевченка, Миколи Гоголя, Памфила Юркевича та Пантелеймона Куліша як вітчизняних дослідників соціально-гуманітарної та природознавчої семіосфери.	Лекція F2F					

Тиж. 8. 24 жовтня 2 акад. год.	Феномен пошуку істини вітчизняними мислителями Острозького кола. Філософсько-природознавчі студії українських вчених Словяно-Греко-Латинського Колегіуму. Святий Димитрій Туптало, Іван Мазепа та «Чернігівські Афіни». Геній «українського Сократа» - Григорія Сковороди – ірраціонально-раціонального філософа доби Бароко, що прагнув пізнати природу світу, суспільства й Всесвіту й себе в дійсності і дійсність у собі. Ідеї Тараса Шевченка, Миколи Гоголя, Памфила Юркевича та Пантелеймона Куліша як вітчизняних дослідників соціально-гуманітарної та природознавчої семіосфери.	Семінарське заняття (індивідуальна та групова робота) F2F	електронний опорний конспект лекцій	1, 3, 6, 7, 8, 10-19, 34, 37, 39, 43	Ознайомитись з планом лекції та її основними визначеннями, 2 год.	опитування – 5 балів	
Тиж. 9. 28 жовтня 2 акад. год.	Філософсько-пізнавальні домінанти у вченнях французьких просвітителів. Вольтер, Дені Дідро, Жан-Жак Руссо, Шарль-Луї де Монтекс'є, Клод Гельвецій про природу пізнання особистості, суспільства, світу й Всесвіту. Імануїл Кант та його «Критика чистого розуму» як основа новітнього філософсько-наукового пізнання дійсності. «Наука логіки» та інші концептуальні праці Г.-В.-Ф.Гегеля та їхня актуальність для сучасних науковців. Філософсько-наукові й методологічні погляди В.Шеллінга, Й.-Г.Фіхте, Л.А.Фейєрбаха	Лекція F2F	електронний опорний конспект лекцій	1, 6, 7, 8, 16, 18, 22, 29, 30, 33, 36, 41, 42			

Тиж. 10. 7листопада 2 акад. год.	Філософсько-пізнавальні домінанти у вченнях французьких просвітителів. Вольтер, Дені Дідро, Жан-Жак Руссо, Шарль-Луї де Монтекс'є, Клод Гельвецій про природу пізнання особистості, суспільства, світу й Всесвіту. Імануїл Кант та його «Критика чистого розуму» як основа новітнього філософсько-наукового пізнання дійсності. «Наука логіки» та інші концептуальні праці Г.-В.-Ф. Гегеля та їхня актуальність для сучасних науковців. Філософсько-наукові й методологічні погляди В.Шеллінга, Й.-Г.Фіхте, Л.А.Фейєрбаха	Семінарське заняття (індивідуальна та групова робота) F2F	електронний опорний конспект лекцій	1, 6, 7, 8, 16, 18, 22, 29, 30, 33, 36, 41, 42	Розкриття змісту пунктів плану семінарського заняття. Відповіді на тематичні запитання та завдання. Виконання тестових завдань. Розв'язання логічних задач. Презентація реферату.	опитування – 5 балів Оцінка за реферат 15 балів	
Тиж. 11. 11 листопада 2 акад. год.	Основна причина методологічної кризи філософії: невідповідність філософської науки викликам і запитам науково-технічного та соціального прогресу. Артур Шопенгауер як провісник появи філософії науки як самодостатньої науково-навчальної дисципліни Принципи А.Шопенгауера. «Курс позитивної філософії» О.Конта та його провідна роль у появі філософії науки. Принципи позитивізму в концептах О.Конта та мислителів його кола.	Лекція F2F	електронний опорний конспект лекцій	1, 6, 7, 8, 10, 12, 13, 16, 18, 27, 38	Ознайомитись з планом лекції та її основними визначеннями, 2 год.		

Тиж. 12. 21 листопада 2 акад. год.	Основна причина методологічної кризи філософії: невідповідність філософської науки викликам і запитам науково-технічного та соціального прогресу. Артур Шопенгауер як провісник появи філософії науки як самодостатньої наукової й навчальної дисципліни. «Курс позитивної філософії» О.Конта та його провідна роль у появі філософії науки. Принципи позитивізму в концептах О.Конта та мислителів його кола.	Семінарське заняття (індивідуальна та групова робота) F2F	електронний опорний конспект лекцій	1, 6, 7, 8, 10, 12, 13, 16, 18, 27, 38	Розкриття змісту пунктів плану семінарського заняття. Відповіді на тематичні запитання та завдання. Виконання тестових завдань. Розв'язання логічних задач. Презентація реферату.	опитування – 5 балів Оцінка за реферат 15 балів	
Тиж. 13. 25листопада 2 акад. год.	Емпіріокритицизм. Світоглядні особливості «другого позитивізму» Е.Маха та Р. Авенаріуса. Ідейний світ Львівсько-Варшавської школи. Методологія Празького лінгвістичного кола та її вплив на формування наукової мови. Мова і стиль наукового мовлення. Концепти «мислення-мова» в аксіологемах українського філософа-мовознавця світового рівня О.Потебні. Ідейно-стильовий вплив Ю.Шереха-Шевельова на аксіологічний контекст вітчизняної мови наукових пошуків кінця XX- початку XXI ст. Мова філософії пізнання й пізнання філософії мови	Лекція F2F	електронний опорний конспект лекцій	1, 2, 6, 7, 28, 30, 31, 44	Ознайомитись з планом лекції та її основними визначеннями, 2 год.		

Тиж. 14. 5 грудня 2 акад. год.	Емпіріокритицизм. Світоглядні особливості «другого позитивізму» Е.Маха та Р. Авенаріуса. Ідейний світ Львівсько-Варшавської школи. Методологія Празького лінгвістичного кола та її вплив на формування наукової мови. Мова і стиль наукового мовлення. Концепти «мислення-мова» в аксіологемах українського філософа-мовознавця світового рівня О.Потебні. Ідейно-стильовий вплив Ю.Шереха-Шевельова на аксіологічний контекст вітчизняної мови наукових пошуків кінця XX-початку XXI ст. Мова філософії пізнання й пізнання філософії мови	Семінарське заняття (індивідуальна та групова робота) F2F	електронний опорний конспект лекцій	1, 2, 6, 7, 28, 30, 31, 44	Розкриття змісту пунктів плану семінарського заняття. Відповіді на тематичні запитання та завдання. Виконання тестових завдань. Розв'язання логічних задач. Презентація реферату.	опитування – 5 балів Оцінка за реферат 15 балів	

Тиж. 15. 9 грудня 2 акад. год.	Провідні засади філософії природознавства та екології буття особистості й суспільства. Ідейний світ та трансформація поглядів європейських філософів-природознавців та екологів від античності до новітнього часу. Концептуальна праця В.К.Липинського «Листи до братів-хліборобів» як джерело пізнання українського світобачення, законів та закономірностей та традиційних засад філософії національного буття. Філософсько-наукова концепції В.І.Вернадського, В.І.Липського, Д.К.Заболотного Пошук істини в природознавчому та соціально-гуманітарному спрямуваннях XXI віку. Концепції Д.Белла, Г.Маклюена, Ф.Фукуями, С.Б.Кримського, М.В.Поповича	Лекція F2F					

10. Система оцінювання та вимоги

В основу рейтингового оцінювання знань аспіранта закладена 100-бальна шкала оцінювання (максимально можлива сума балів, яку може набрати аспірант за всіма видами контролю знань з дисципліни з урахуванням поточної успішності, самостійної роботи, науково-дослідної роботи, підсумкового контролю тощо). Встановлюється, що при вивченні дисципліни до моменту підсумкового контролю (іспиту) аспірант може набрати максимально 70 балів. На підсумковому контролі (іспит) аспірант може набрати максимально 30 балів, що в сумі і дає 100 балів.

До іспиту допускається докторант філософії, який набрав не менше 35 балів!

Поточний контроль

Кількість балів, які можна набрати у ході вивчення курсу дисципліни розподіляються наступним чином:

- відповідь на питання семінарського заняття оцінюється за стандартною шкалою, але лише у межах позитивних оцінок – «відмінно» – 5 балів; «добре» – 4 бали; «задовільно» – 3 бали:

Шкала за 5-бальною системою:	
Відмінно	зразкове знання теоретико-методологічної частини обговорюваного питання із наведенням фактичних прикладів, посилань на праці авторитетних фахівців із тематики питання, правильні відповіді на додаткові питання (ті, що винесені на самостійне опрацювання по матеріалах змістового модуля)
Добре	зразкове знання теоретико-методологічної частини обговорюваного питання без наведення фактичних прикладів, без посилань на праці авторитетних фахівців із тематики питання, відповіді на додаткові питання із незначними недоліками (ті, що винесені на самостійне опрацювання по матеріалах змістового модуля)
Задовільно	достатнє знання теоретико-методологічної частини обговорюваного питання (незначні помилки у формулюванні категорій, визначень), без правильних відповідей на додаткові питання (ті, що винесені на самостійне опрацювання по матеріалах змістового модуля)
Знання відсутні	неспроможність продемонструвати знання теоретико-методологічної частини обговорюваного питання (формулювання категорій, визначень)

- підготовка реферату: до змістових модулів 1, 3-8 – 15 балів, до змістового модуля 2 − 15 балів;
- два тестових контролі (по 50 тестових завдань) по кожному з яких можна набрати бали відповідно до кількості (%) правильних відповідей:
- 1 модульний контроль: ≥ 90% правильних відповідей – 14 балів; 75-89% – 11 балів; 60-74% – 8 балів; 50-59% – 5 бал; ≤ 49% правильних відповідей – 0 балів;
- 2 модульний контроль: ≥ 90% правильних відповідей – 9 балів; 75-89% – 7 балів; 60-74% – 5 балів; 50-59% – 3 балів; ≤ 49% правильних відповідей – 0 балів.

Максимальна кількість балів, які аспірант може набрати по кожному із змістових (ЗМ) та тематичних модулів (ТМ)

	Поточне оцінювання знань (70)										Іспит (30)	СУМА 100
Кількість балів за модуль	М1 43 бали						М2 27 балів					
Змістові модулі	ЗМ №1	ЗМ №2	ЗМ №3	ЗМ №4	ЗМ №5	модульний контроль	ЗМ №6	ЗМ №7	ЗМ №8	модульний контроль		
Кількість балів за видами робіт змістових модулів, всього:	6	5	6	6	6		6	6	6			
в т.ч.: активність на практичних заняттях	5	-	5	5	5		5	5	5			
виконання індивідуальної роботи	1	5	1	1	1		1	1	1			

Підсумковий контроль.

Підсумковий контроль з дисципліни «Філософія науки» може здійснюватися у формі усного іспиту (А) або у формі тестових завдань (Б) (за вибором аспірантів).

А. Екзаменаційний білет складається із 3 питань, кожне з яких оцінюється за шкалою від 0 до 10 балів :

- відповідь на питання, яка оцінюється «відмінно»(10балів), повинна відповідати таким вимогам: аспірант вільно відповідає напитання екзаменаційного білету, повністю розкриваючи його зміст, викладає основні положення при відповіді надодаткові питання із обговорюваної теми, може пов'язати теоретичний матеріал із процесами та явищами у філософсько-науковому пізнанні, демонструє здатність проводити наукову дискусію і аргументовано відстоювати свою точку зору;
- відповідь на питання, яка оцінюється «відмінно»(9балів), повинна відповідати таким вимогам: аспірант вільно відповідає напитання екзаменаційного білету, повністю розкриваючи його зміст, викладає основні положення при відповіді надодаткові питання із обговорюваної теми, може пов'язати теоретичний матеріал із процесами та явищами в новітньому інформаційному суспільстві;
- відповідь на питання, яка оцінюється «добре»(8балів), повинна відповідати таким вимогам: аспірант вільно відповідає на питання екзаменаційного білету, повністю розкриваючи його зміст, викладає основні положення при відповіді на додаткові питання із обговорюваної теми;
- відповідь на питання, яка оцінюється «добре»(7балів), повинна відповідати таким вимогам: аспірант вільно відповідає на питання екзаменаційного білету, повністю розкриваючи його зміст, викладає основні положення при відповіді на додаткові питання із обговорюваної теми, допускаючи незначні помилки;
-відповідь на питання, яка оцінюється «задовільно»(6 балів), повинна відповідати таким вимогам: аспірант відповідає на питання екзаменаційного білету, в цілому розкриваючи його зміст;
- відповідь на питання, яка оцінюється «задовільно»(5 балів), повинна відповідати таким вимогам: аспірант відповідає на питання екзаменаційного білету, в цілому розкриваючи його зміст із незначними помилками;
- відповідь на питання, яка оцінюється «незадовільно»(2бали), повинна відповідати таким вимогам: аспірант не відповідає на питання екзаменаційного білету, проте в цілому орієнтується в його предметній області.
- відповідь на питання, яка оцінюється «незадовільно»(0 балів), повинна відповідати таким вимогам: аспірант не відповідає на питання екзаменаційного білету і не орієнтується в його предметній області.

Загальна кількість балів визначається як сума балів, отриманих аспірантом, при відповіді на кожне із питань екзаменаційного білету.

Максимальна тривалість екзамену визначається, виходячи із того, що для підготовки відповіді на 3 питання білету виділяється 45 хвилин, та кількості аспірантів, які проходять екзамен.

Б. Тестові завдання. На іспит виноситься 60 тестових завдань із числа тих, які використовувалися для проведення поточного модульного контролю.

Кількість балів у залежності від кількості правильних відповідей:

- 60 – 30 балів;
- 54-59 – 27 балів;
- 48-53 – 24 бали;
- 42-47 – 21 бал;
- 36-41 – 18 балів;
- 30-35 – 15 балів;
- 26-29 – 7 балів;
- 0-25 – 0 балів.

Максимальна тривалість екзамену становить 120 хвилин.

Виконання аспірантами екзаменаційного завдання повинно носити виключно самостійний характер. Тому, за використання заборонених джерел (шпаргалок, засобів зв'язку та ін.) чи підказок аспірант знімається з іспиту й одержує нульову оцінку.

11. Індивідуальні завдання

11.1. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Змістовий модуль	Перелік питань
1	Змістовий модуль 1. Філософія науки Провідні концепти та аксіологічні характеристики джерельного базису	Філософія науки, її роль, іманентна сутність та значення в системі наукового пізнання дійсності. Передумови виникнення теоретико-методологічного базису філософії науки. Трактати «Органон» та «Логіка» Аристотеля. Левкіп, Демокріт, Епікур – старогрецькі філософи-природознавці. Натурфілософія як антична основа пізнанняв природознавчих дисциплінах. Трактат «Про природу речей» Тіта Лукреція Кара. Ідейний світ римського філософа-природознавця Секста Емпірика. Філософсько-пізнавальні погляди Луція Аннея Сенеки у «Листах до Луцилія» та імператора-філософа Марка Аврелія в трактаті «На самоті з собою». Дихотомія ідей: старогрецький філософ Платон і римський філософ Плотін та їхня альтеративна матеріалізмові філософія пізнання об'єктів дійсності.
2	Змістовий модуль 2 Філософія науки доби	Середньовічні патристи і схоласти та їхні стратегії наукового пізнання дійсності. Аврелій Августин. Тома Аквінський. Проблемно-тематичне поле філософсько-пізнавальної діяльності в

	Середньовіччя й Ренесансу.Новий час та вітчизняне Бароко у філософсько-наукових шуканнях.	епоху Відродження. Ідеї Леонардо да Вінчі та Юрія Дрогобича.«Новий Органон» Френсіса Бекона й універсум природознавчої філософії британських мислителів Нового часу. «Філософські розмисли» Рене Декарта. Феномен пошуку істини вітчизняними мислителями Острозького кола. Філософсько-природознавчі студії українських вчених Словяно-Греко-Латинського Колегіуму. Святий Димитрій Туптало, Іван Мазепа та «Чернігівські Афіни». Геній «українського Сократа» - Григорія Сковороди – ірраціонально-раціонального філософа доби Бароко, що прагнув пізнати природу світу, суспільства й Всесвіту й себе в дійсності і дійсність у собі.
3	Змістовий модуль 3. Європейські філософсько-наукові пошуки другої половини XVIII та першої половини XIX віків	Філософсько-пізнавальні домінанти у вченнях французьких просвітителів. Вольтер, Дені Дідро, Жан-Жак Руссо, Шарль-Луї де Монтекс'є, Клод Гельвецій про природу пізнання особистості, суспільства, світу й Всесвіту. Імануїл Кант та його «Критика чистого розуму» як основа новітнього філософсько-наукового пізнання дійсності. «Наука логіки» та інші концептуальні праці Г.-В.-Ф.Гегеля та їхня актуальність для сучасних науковців. Філософсько-наукові й методологічні погляди В.Шелінга, Й.-Г.Фіхте, Л.А.Фейєрбаха. Ідеї Тараса Шевченка, Миколи Гоголя, Памфила Юркевича, Івана Пулюя, Пантелеймона Куліша як вітчизняних дослідників соціально-гуманітарної та природознавчої семіосфери.
4	Змістовий модуль 4. Криза соціальної філософії та поява філософії науки як самостійної науки .	Основна причина методологічної кризи філософії: невідповідність філософської науки викликам і запитам науково-технічного та соціального прогресу. Артур Шопенгауер як провісник появи філософії науки як самодостатньої наукової й навчальної дисципліни. «Курс позитивної філософії» О.Конта та його провідна роль у появі філософії науки. Принципи позитивізму в концептах О.Конта та мислителів його кола.
5	Змістовий модуль 5. Позитивізм та позитивістська філософія наприкінці XIX- на початку XX століть. Розвиток філософсько-пізнавальної діяльності у масштабі соціального й науково-технічного прогресу XX віку	Емпіріокритицизм. Світоглядні особливості «другого позитивізму» Е.Маха та Р. Авенаріуса. Ідейний світ Львівсько-Варшавської школи. Методологія Празькоголінгвістичногокола та її вплив на формування наукової мови. Мова і стиль наукового мовлення. Концепти «мислення-мова» в аксіологемах українського філософа-мовознавця світового рівня О.Потебні. Ідейно-стильовий вплив Ю.Шереха-Шевельова на аксіологічний контекст вітчизняної мови наукових пошуків кінця XX- початку XXI ст. Мова філософії пізнання й пізнання філософії мови.
6	Змістовий модуль 6 Вітчизняні філософсько-	Філософсько-наукові школи класиків української думки XX-XXI віків - П.В.Копніна, В. І.

	наукові та суто логіко-методологічні школи.	Шинкарука, М.В.Поповича, С.Б.Кримського, Л.В.Губерського, А.Є.Конверського, В.І.Лубського, Т.Г.Горбаченко, Є.А.Харьковщенка, А.М.Колодного, Л.О.Филипович, М.Ф.Мариновича як джерельний базис загальнофілософського та логіко-методологічного осмислення й пізнання дійсності. Актуалізація та авторська інтерпретація майбутніми докторами філософії їхніх ідей в різних аспектах соціально-економічного та соціально-гуманітарного дискурсу XXI століття.
7	Змістовий модуль 7 Постпозитивізм та пов'язані з ним ціннісно-смислові парадигми.	Х. Ортега-і-Гасет як провісник постпозитивістської філософії. «Думки про Дона Кіхота» та «Бунт мас».Ідеї К.Поппера як фундатора філософсько-наукового вчення постпозитивізму. Екзегеза і герменевтика. Герменевтична філософсько-методологічна школа Ф.Шлейєрмахера. Праця «Істина і метод» Г.-Г. Гадамера. Теорія ноосфери в ідейному універсумі В.Вернадського. Феноменологія як наукова теорія й методологія пізнання об'єктів дійсності. Е.Гуссерль та джерельний зв'язок його вчення з ідеями Платона й Аристотеля. Різний світоглядно-пізнавальний екзистенціалізм С.К'єрк'єгора, Ж.-П. Сартра, А.Камю, М.Гайдеггера, К.Ясперса, Є.О.Сверстюка. Український мислитель – провісник екзистенціальної європейської філософії. Григорій Сковорода та його «Алфавіт альбо Буквар міра». Філософ науки й методолог Памфил Юркевич та його концептуальна праця «Розум згідно із вченням Платона та досвід згідно з вченням Канта».
8	Змістовий модуль 8. Філософія хліборобства від Трипілля до сьогодення. Український цивілізаційний феномен в контексті європейських світоглядних устремлінь .	Філософія хліборобства як трансцендентальний український феномен та його рух із «минулого в прийдешнє» (Д.Гуменна). Світобачення вітчизняної хліборобської цивілізації та його суголосність із світовою затребуваністю філософії хліборобських універсалій.. Марк Тулій Цицерон про культуру як про «обробіток умів». Українська агрономія та її зв'язок із традиційною українською хліборобською філософією буття людини на землі. Поняття агроекономічного виробництва в аналітичній рецепції мислителів різних етапів розвитку цивілізації. Спосіб виробництва матеріальних благ та його структура як об'єкт філософського осмислення. Філософське розуміння природи аграрного виробництва. Українське селянство як трансцендентальна основа Української держави. Пошук істини в природознавчому та соціально-гуманітарному спрямуваннях XXI віку. Концепції Д.Белла, Г.Маклюена, Ф.Фукуями,С.Б.Кримського, М.В. Поповича, А.Є.Конверського.

11.2. Реферат

Реферат повинен мати наступний зміст:
Вступ
Простий план по темі

Висновки

Список використаної літератури (зразок оформлення за адресою http://library.lp.edu.ua/yak-oformyty-spysok-literatury)

Виконується у вигляді друкованого тексту на папері формату А-4 обсягом від 10 до 12 сторінок. Шрифт: TimesNewRoman. Розмір шрифту – 14, звичайний. Вирівнювання тексту – по-ширині без пропусків і скорочень. Абзацний відступ – 10 мм. Міжрядковий інтервал – 1,5. Поля сторінки: ліве – 30 мм, праве – 10 мм, верхнє і нижнє – по 20 мм. Реферат починається із титульної сторінки за встановленою формою (додаток А)

Шкала оцінювання: національна та ECTS

<table>
<tr><th rowspan="2">Сума балів за всі види навчальної діяльності</th><th rowspan="2">Оцінка ECTS</th><th colspan="2">Оцінка за національною шкалою</th></tr>
<tr><th>для екзамену, курсового проекту (роботи), практики</th><th>для заліку</th></tr>
<tr><td>90 – 100</td><td>A</td><td>відмінно</td><td rowspan="5">зараховано</td></tr>
<tr><td>82-89</td><td>B</td><td rowspan="2">добре</td></tr>
<tr><td>74-81</td><td>C</td></tr>
<tr><td>64-73</td><td>D</td><td rowspan="2">задовільно</td></tr>
<tr><td>60-63</td><td>E</td></tr>
<tr><td>35-59</td><td>FX</td><td>незадовільно з можливістю повторного складання</td><td>не зараховано з можливістю повторного складання</td></tr>
<tr><td>0-34</td><td>F</td><td>незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни</td><td>не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни</td></tr>
</table>

12. Рекомендована література

Методичне забезпечення

1. Белл Д. Социальные рамки информационного общества // Новая технократическая волна на Западе. - М., 1986.
2. Вовканыч С. Общество: между прошлым и будущим // Философ и социолог. Мысль. – 1996. - № 7-8.
3. Волков Г. Эра роботов или эра человека. – М., 1991.
4. Горохов В.Г. Розин В.М. Введение в философию техники. – М., 1998.
5. Кримський С.Б Запити філософських смислів. – К.ПАРАПАН 2003
6. Кун Т. Структура научных революций. – М., 1975.

7. Ленк Х. Размышление о современной технике. – М., 1996.
8. Максюта М.Є. Філософія науки . –Х.: 2004
9. Митчем К. Что такое философия техники? М.: 1989
10. Мельник В.П. Філософські проблеми технікознавства. – Львів, 1994.
11. Поппер К. Логика и рост научного зрения. – М., 1996.
12. Современная философия науки: Хрестоматия. – М., 1996.
13. Фейерабендт П. Избранные труды по методологии науки. – М., 1986..
14. Самардак М.М. Філософія науки:напрями, тенденції , течії. К. 2011.

Базова література

1. Арефьева Г.С. Общество. Познание. Практика. - М, 1988.
2. Аристотель. Метафизика. Соч.: В 4 т. - М., 1976. -Т.1.
3. Арон А. Этапы развития социологической мысли. - М., 1992.
4. Барулин В.С. Социальнаяфилософия. - М., 1993. - 4.1, 2.
5. Бердяев Н. Самопознание. - К., 1993.
6. Бердяев Н. Истоки и смыслрусского коммунизма. - М., 1990.
7. Бердяев Н. Смысл истории. — М., 1992.
8. Бердяев Н. О назначениичеловека. - М- 1993..
9. Бубинин Н.Н. Чтотакоечеловек, - М., 1985.
10. Бодрійяр Ж. Симулякри і симуляція.К.: 2004
11. Вебер М. Избранныепроизведения. М.. 1990.
12. Вернадский В.И. Философскиемыслинатуралиста. - М., 1986.
13. Воецкая Т. Социальнаяфилософия. - Одесса, 1997.
14. Волков А.И. Человеческоеизмерениепрогресса. — М- 1990..
15. ВсеобщаяДекларация прав человека. Декларация прав и свобод человека и гражданина. - М. 1993.
16. Гадамер Х. Истина и метод. Основыфилософской герменевтики. - М., 1989.
17. Гегель Г.В.Ф. Философияистории. — Спб., 1993.
18. Гегель Г.В.Ф, Философия права. - М.. Мысль, 1990.
19. Гельвеций К. О человеке.Соч. в 2 томах. - М., 1974. - Т.2.
20. Глобальнаяэкологическая проблема - М., 1990.

21.Гоббс Т. Левиафан*II*Соч.: В 2-х т. - М., 1991. - Т.1.
22.Гумилёв Л.Н. Этногенез и биосфера земли. - М., 1993.
23.Декарт Р. Філософські розмисли. – Львів 2013
24.Довженко О. Щоденник 1941-1956. – К.; 2019.
25.Дюркгейм Э. Методысоциологии. - Киев, 1999.
26.Камшидов М.М. Эволюциябиосферы. - М., 1987.
27.Камю А. Бунтующийчеловек. - М.. 1990.
28.Канке В.А. Философия. Исторический и систематический курс: Учебник для вузов. - М., 2000.
29.Кант И. Критика чистого раз ума. Симферополь. – 2003
30.Кантор К.М. Историяпротивпрогресса. - М., 1997.
31.Каримский А.М Социальныйбиологизм. - М., 1981.
32.Карпинская Р.С., Никольский С.А. Социобиология. - М., 1988.
33.Коград Н.И. Запад и Восток. М., 1990.
34.Кон И. В поисках себя. - М., 1996.
35.Конфуций Афоризмы мудрости. – М.: 2017
36.Леви Стросс К. Структурная антропология. - М., 1990.
37.Липинський Листи до братів-хліборобів. – Київ- Філадельфія – 1995.
38.Липинський В. Листування. – Київ - Філадельфія. -2003.
39.Липинський В. Мораль і політична дія // Консерватизм. Консервативна традиція політичного мислення від Едмунда Берка до Маргарет Тетчер. К.: 2008. – С.417-422.
40.Лисяк-Рудницький І. Історичні есе. У 2-х томах К. – 1994.
41.Марк Аврелий Наедине с собой. – Черкаси . -1993
42.Маклюен М. Понимание медиа: внешние расширения человека. – М. 2017.
43.Мальтус Т. Опыт о законенародонаселение. - М., 1995.
44.Митрополит Василь Липківський Відродження Церкви в Україні 1917-1930 – Черкаси– 2019.- 488 с.
45.Мир философии: В 2-х ч. - М., 1991.
46.Моисеев И.Н. Пути к созиданию. - М., 1992.
47.Мотрошилова Н.В. Рождение и развитие философских идей. - М., 1991.
48.Мисик С.Г. Логіка. Одеса, ОДУВС – 2017
49.Мисик С.Г. Основи аргументації – Одеса, ОДУВС 2018.
50.Надибська О.Я. Соціальні пріоритети України в глобалізаційному просторі. Одеса 2017
51.Общественное создание и егоформы. — М., 1986. .

52.Ортега-і-Гасет Вибрані твори. К.: 1994
53.Печчеи А. Человеческие качества. - М, 1995.
54.Пико деллаМирандола. Речь о достоинствечеловека //Эстетика Ренессанса. Антология: В 2 т. - М., 1981. - Т.1.
55.Платон. Государство / Диалоги. в 2-х томах - М., 2011.
56.Ракитов А.И. Философия компьютерной революции. - М., 1991.
57.Рікер П.Ідеологія та утопія. К.: 2005
58.Рікер П.Сам як Інший. – К.: 2001
59.Рюс Ж. Поступ сучасних ідей – К.: 1998.
60.Сверстюк Є. Вічна туга за справжнім. Щоденникові записи . – Луцьк. – 2019
61.Сверстюк Є. У сяйві Слова. Афоризми. Філософські максими та роздуми – Луцьк – 2018
62.Святість людського життя. - К.:. – 2019
63.Сенека Луцій Анней Моральні листи до Луциллія. Львів - 2013
64.Сергеев Б.Ф. Высшая форма организованной материи - М., 1997.
65.Современнаязападнаясоциология. Словарь. — М., 1990.
66.Современная философия: Словарь и хрестоматия. - Ростов-н/Д 1995,
67.Сорокин П. Человек. Цивилизация. Общество. - М., 1992.
68.Социальная философия. Учебное пособие. Под ред. Соколова С.В. – М., 2003.
69.Тейяр де Шарден П. Феномен человека. - М., 1987.
70.Тейлор Ч. Джерела себе. К.: 2005
71.Тетчер М. Я вірю. // Консерватизм. Консервативна традиція політичного мислення від Едмунда Берка до Маргарет Тетчер. К.: 2008. – С.422-431.
72.Тойнби А. Постижение истории. - М, 1991.
73.Толстых В. И. Сократ и мы. - М., 1990.
74.Токвіль Алексіс Давній порядок і Революція . – К.; 2000
75.Україна: стратегічні пріоритети. Аналітичні оцінки / За ред. А.С. Гальчинського. - К.: НІСД, 2003. - 328 с
76.Українські гуманісти доби Відродження. Хрестоматія у 2-х томах. К.: 1995.
77.Фейербах Л. Сущностьхристианства. - М., 1965.
78.Филатов В.П. Научноепознание и мир человека. - М., 1990.
79.Філософія. Навч. посібник 1.Ф. Надольного. -К., 2001..
80.Философия. Университетский курс. / за ред. С.А.Лебедева. – Москва, 2003.
81.Франк С. Духовнаяжизньобщества. - М., 1997.
82.Фрейд 3. Введение в психоанализ. - М., 1991.

83.Фрейд 3. Психологиябессознательного. - М., 1989.
84.Фромм Э. Иметьилибыть. - М, 1990.
85.Фромм Э. Душа человека. - М.- 1992.
86.Фукуяма Ф.Идентичность: стремление к признанию и политика неприятия. – М. 2019.
87.Цицерон Марк Туллий Три трактрата об ораторском искусстве. – М.1972.
88.Шаповалов В.Ф. Основы философии. От классики к современности: Учеб.
пособие для вузов, - М., 1999.
89.Шпенглер О. ЗакатЕвропы. - М., 1993.
90.Шопенгауэр А. Под завесой истины.Симферополь 1998
91.Щедровицкий П. Г. Философияобразования. - М., 1996.
92.Юнг К. Проблемы души нашеговремени. - М., 1993.
93.Юркевич П. Д. 3 науки про людський дух // Вибране. - К., 1993.
94.Юркевич П.Д Философские произведения. М.: 1990
95.Ясперс К. Смысл и назначениеистории. - М., 1991.
96.Ямчук П.М. С. П. Сонько, Ю. О. Кисельов, І. П. Суханова Взаємозв'язок розвитку аграрної галузі і методології аграрної науки в умовах постіндустріальної економіки (у контексті переходу на нові стандарти вищої освіти) /// розділ колективної монографії «Соціально-економічні аспекти стійкого розвитку економіки України» / Під ред. д. е. н., проф. О.О. Непочатенко. – Умань: СПД Сочінський, 2016. – 300 с. Режим доступу: http://lib.udau.edu.ua/handle/123456789/2639
97. Ямчук П.М.Філософія науки. Навчальний посібник. Умань, б.в. 2020 р. -56 с.

Публікації у книжкових та періодичних виданнях

1. Бахтин М.М. К философии поступка //Философия и социология науки и техники. Ежегодник 1984-1985.-М., 1986.
2. Белл Д. Социальные рамки информационногообщества // Новаятехнократическаяволна на Западе. - М., 1986.
3. Бойко В.Ю. Типологияценностныыхпозиций и состояние кризисного сознания // Ценностныеориентацииличности, пути и способыихформирования /Тезисыдокл. научн. конф.-Петрозаводск, 1984.
4. Вовканыч С. Общество: междупрошлым и будущим // Философ. И социолог. Мысль. – 1996. - № 7-8.
5. Вебер М. Протестантскаяэтика и дух капитализма // Вебер М. Избр. произведения. - М., 1990.
6. Давыдов Ю.Н. Историятеократическойсоциологии/./ Социол. исслед. - 1993. - №5.
7. Диалогцивилизаций: Восток-Запад // Вопросыфилософии. - 1993. - №6.
8. Енгельс Ф. Диалектика природи // Маркс К., Енгельс Ф. Соч. в 20 т. - Т.4.
9. Зубец В. М. Два типа ценносныхизменений// Философские науки. – 2000.- №4. – С. 69-74.

10.Киселев Г.С. Смыслы и ценности нового века // Вопросыфилософии. –2006.-№4.
11.Кравченко И.И. Политические и другиесоциальныеценности// Вопросы философии-2005-№ 12.
12.Кривцун О.А. Ритмыискусства и ритмыкультуры: формыисторическихсопряжений // Вопросыфилософии –2005-№.
13.Рассел Б. Историязападнойфилософии. Гл. XVII "Карл Маркс" // Общественнаямысль. Исследования и публикации. - Вып 2. - М., 1990.
14.Подлесный М. Н. Ценности личности: современные дискуссии и представления// Вестник Днепропетровского университета. – 2001.- Вып.8. – С. 69-73.
15.Федотова В.Г. Факторыценностныхизменений в третьемтысячелетии // Вопросыфилософии –2005-№11.
16.Франк С. Смыслчеловека // ВопросыФилософии. - М., 1989.
17.Хабермас Ю. Понятиеиндивидуальности // Вопросыфилософии. - 1989. - №2.
18.Яхнин Е.Д. Эволюция и будущеечеловеческогосоциума // Вопросы философии –2006 - №5.

Додаток А

УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРИСТЕТ САДІВНИЦТВА

Факультет менеджменту

Кафедра соціально-гуманітарних і правових дисциплін

РЕФЕРАТ

на тему: …

Виконав (ла)

Докторант філософії

, … групиП І Б

Перевірив

Доктор філософських наук,

професор кафедри соціально-

гуманітарних і правових дисциплін

Ямчук Павло Миколайлвич

Умань 20__